

Восени кожного року починаються дощі різної потужності. Саме в такий час відокремлені структурні підрозділи ДУ "Закарпатський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охорони здоров'

я України

" при необхідному збільшенні обсягів лабораторних досліджень відмічають погіршення якості питної води систем нецентралізованого водопостачання, як за санітарно-хімічними, так і за мікробіологічними показниками.

питної води вважаються підземні та поверхневі води. При цьому артезіанські води більш захищені від забруднення та стороннього втручання і потребують менших витрат на доведення їх до стандартних вимог щодо якості та безпечності.

В Закарпатській області значна кількість населення, переважно в сільській місцевості використовує саме підземні води з обладнанням для їх підйому відповідних споруд, тобто шахтні та трубчасті колодязі (свердловини). Такі підземні води вважаються незахищеними від забруднення, вони пов'язані з поверхнею землі, з її станом. Вимоги до влаштування водозабірних споруд у вигляді колодязів різного типу включені у вигляді додатків до Державних санітарних правил та норм (ДСанПіН) 2.2.4-171-10 "Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною".

Одним з головних правил влаштування та подальшої експлуатації колодязів є їх ізоляція від проникнення поверхневого стоку (дощових та талих вод). Наземна частина колодязя (оголовок), призначена для захисту шахти від Наземна частина колодязя (оголовок), призначена для забруднення та спостереження за водозабором, влаштовується не менш як на 0,8 м вище поверхні землі, яка закривається кришкою.

Для захисту колодязя від забруднення поверхневими стоками

влаштовуються перехоплюючі канали, які відводять стоки від колодязя, а навколо колодязя робиться так званий "замок" із гарно змішаної та пошарово утрамбованої глини чи масного суглинку (глибиною 2 м і шириною 1м) або бетонується (асфальтується) майданчик радіусом не менше ніж 2 м на основі з щебеню товщиною 15 - 20 см та з ухилом від колодязя.

Трубчастий колодязь за своєю будовою є свердловиною, яка обладнана водяним фільтром, водопіднімальною трубою і насосом. Їх зазвичай використовують, якщо глибина залягання водоносного шару перевищує 9 м. Такий колодязь є більш захищеним, ніж шахтний. Підйом води з трубчастого колодязя здійснюється за допомогою ручного або електричного насоса. В останні роки в шахтних колодязях насоси для підйому води теж не виняток.

Це основні правила влаштування колодязів для підйому підземних вод. За умовою виконання всіх вказаних пропозицій вирішуються одразу два питання: захист підземних вод від забруднення та можливість отримувати доброякісну та безпечну питну воду. Вимоги до якості та безпечності підземних вод, що підіймаються на поверхню за допомогою споруд у вигляді колодязів регламентує вказані вище Державні санітарні правила та норми. Показників дуже багато і поділяються вони на показники епідемічної безпеки (мікробіологічні та паразитологічні), санітарно-хімічні (фізико-токсикологічні, радіаційні).

У одноразовому визначенні всіх їх немає потреби. Їх кількість визначається в залежності від регіону, ситуації. В Закарпатській області надзвичайні ситуації у вигляді паводків, повеней відбуваються доволі часто і саме на такі періоди розширюється перелік показників, які необхідно визначати. Всі вони об'єднуються до розділу показників нецентралізованого водопостачання.